

РЕШЕНИЕ

№ 69

гр. Пловдив, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Галина Гр. Арnaudова

Членове: Мария П. Петрова
Румяна Ив. Панайотова-Станчева

при участието на секретаря Стефка Огн. Тошева
като разгледа докладваното от Румяна Ив. Панайотова-Станчева Въззивно гражданско дело № 20245000500061 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Производството е въззивно ,образувано по въззивна жалба вх. 11550 /22.12.2023г. от П. против решение № 448 / 17.12.2023г. ,постановено по гр.д. № 463/2023г. по описа на ОС – Пазарджик ,с което П. е осъдена на заплати на Д. Г. Т. на основание чл.2б от ЗОДОВ сумата 8 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на нарушаване на правото на разглеждане и решаване в разумен срок на ДП № 451/2010 г. по описа на РУП-В. и преписка с вх.№ 836/2010 г. по описа на РП - В., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 03.08.2023 г. - дата на подаване на исковата молба в съда, до окончателното плащане. Жалбоподателят счита решението за неправилно поради нарушение на материалния закон ,съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост и по съображенията ,изложени в жалбата е заявено искане същото да бъде отменено и да бъде постановено друго ,с което предявеният от Т. иск да бъде отхвърлен изцяло ,а в условията на евентуалност присъденото обезщетение да бъде намалено.

Въззиваемата страна Д. Г. Т.,представяван от адв.М. е депозирал отговор , с който оспорва въззивната жалба и по съображенията ,изложени в същия заявява искане обжалваното решение да бъде потвърдено.Претендира присъждане на разноски.

Съдът, след като взе предвид събраните по делото доказателства

поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Въззивната жалба е допустима ,постъпила е в срок,изхожда от легитимирана страна ,имаща интерес от обжалване и е против подлежащ на въззивно обжалване акт , а решението е валидно и допустимо като постановено по очертания с обстоятелствената част и петитум допустим предмет на иска,поради което делото следва да бъде разгледано по същество.

Предмет на въззивно разглеждае е предявеният от Д. Г. Т. потив П. иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 8 000 лв. / предвид обжалваната част на първоинстационното решение / ,произтекли от нарушаване правото му на разглеждане и приключване на делото в разумен срок – иск с правно основание мл.2б от ЗОДОВ.

Ищецът е твърдял ,че на 18.04.2010г. му била причинена телесна повреда по хулигански подбуди, съставляваща престъпление по чл.131, ал.1, т.12 от НК ,за което и било образувано досъдебно производство № 451/2010 г. по описа на РУ-В. и № 836/2010 г. по описа на РП-В.. Този факт го мотивирал да повярва, че ще има лице, признато за виновно за нанесената му телесна повреда и че справедливостта ще бъде възстановена. Въпреки това обаче след извършване на инцидентни действия по разследването, същото било спряно на 07.12.2010 г. и продължило своя ход срещу неизвестен извършител, какъвто П. не положила никакви усилия да издири.Посочил е, че след спирането, по делото не били извършвани нито процесуално-следствени действия, нито оперативно-издирвателни мероприятия от МВР, възложени от П. , наблюдаващите прокурори не проверявали на всеки три месеца дали са налице данни за отпадане основанието за спиране, както и не са били взети мерки за извършване на допълнителни действия по разследването , не били предприети лично действия по разследването поради обективна невъзможност и/или бездействие на разследващия орган, както и не били сигнализирани ръководителите на съответната структура на МВР за бездействието по разследването.

Поддържал е ,че цялото описано бездействие продължило за период над 10 години като посоченото ДП № 451/2010 г. по описа на РУ-В., и № 836/2010 г., на РП-Пазарджик било възобновено и прекратено поради изтека давност с постановление от 18.11.2022 г., което влязло в законна сила на 05.12.2022 г., като по този начин били изчерпани и правните възможности за защита на ищеца Т..

Понататък ищецът е твърдял ,че била проведена процедура по Глава трета „а“ от ЗСВ, като той сезирал ИВСС и М., а след извършена проверка от ИВСС с Констативен протокол изх. № РС-22-508 от 20.03.2023г. се установило, че след спирането на делото не са били извършени никакви действия, поради което наказателното производство било прекратено по давност предвид

изтичане на срока по чл.80, ал.1, т.4 от НК като с писмо изх. № 94-Д-78 от 12.04.2023 г. на МП на ищеца била указана възможността за предявяване на иск за вреди от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

При тези твърдения и посочвяйки ,че липсата на ефективно разследване по досъдебното производство довело до настъпването на неимуществени вреди, изразяващи се в разочарование относно дейността на разследващите органи, фрустриране относно липса на наказание за лицето/лицата причинили телесната повреда, изпитване на чувство на безпомощност, чувство на недоволство поради липса на наказание, усещане за липса на правова държава, ищецът е предявил тук разглеждания иск за тяхното репарирание като е претендирал заплащане на обезщетение в размер на 25 001 лв.

Ответникът П. като процесуален субституент на държавата е оспорила иска като счита ,че не са налице предпоставките на чл.2б от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на държавата доколкото не е налице забавено провосъдие ,а от друга страна липсвали действително претърпени вреди като пряк и непосредствен резултат от нарушено право на разумно разглеждане на делото. Претендирала е отхвърляне изцяло на така предявения иск.

Съдът ,с решението ,предмет на обжалване е приел да е установено от приетото копие на ДП с № 3М 451/2010 г. по описа на РУП - В., че ищецът е разпитан и са му разяснени правата на пострадал по чл.74 и следващите от НПК през месец август 2010 г. От органите на ДП са извършени последващи оперативно - следствени действия за установяване извършителя на престъплението, но такъв не е установен и затова и на основание чл.244 ал.1 т.2 от НПК наказателното производство е спряно с постановление на РП-В. на 07.12.2010 г. Посочил е ,че не се установява след тази датата да са предприети каквито и да е било действия по разследването до постановяване на възобновяване и прекратяване на ДП №451/2010 г. на 18.11.2022 г. от РП-В.. При тези данни е приел ,че от датата на спиране на ДП до неговото прекратяване са изтекли повече от 11 години, срок през който липсват данни по това ДП да са извършвани каквито и да е било действия по разследването от органите на досъдебното производство.

При така установеното и съобразявайки приетото в практиката на ЕСПЧ, в която се приема, че относно неимуществените вреди съществува оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява такива, поради което по начало не е необходимо да се доказват изрично обичайните, типични неимуществени вреди, които винаги се търпят от лице, когато съдебното производство е продължило извън рамките на разумния срок, като притеснения и безпокойство за неговото развитие и от евентуален неблагоприятен изход, накърняване на чувството за справедливост и на доверието му в държавността поради забавяне на

делото,съдът е мотивирал извод за основателност на така предявения от Т. иск ,поради което е уважил същия като е присъдил обезщетение в размер на 8 000 лв. като до пълния предявен размер от 25 001 лв. искът е отхвърлен.

Недоволен от това решение е останал ответника ,който развива съображения за неправилност ,настоявайки искът да е недоказан както по своето основание ,така и по размер ,поради което моли съда да го отмени и искът да бъде отхвърлен ,а в условията на евентуалност присъденото обезщетение да бъде намалено.

Приетата по делото фактическа обстановка не е оспорена с въззивната жалба.Безспорно е ,че по жалба на ищеца с постановление от 23.08.2010 г. е образувано досъдебно производство против АГП и ПНИ за това ,че на 18.04.2010 г. в гр.В. в съучастие като извършители са причинили телесна повреда на ищеца по хулигански подбуди.На 02.09.2010 г. ищецът е разпитан като свидетел ,както по същата преписка е изготвено заключение на СМЕ.С постановление от 01.11.2010г. производството е прекратено по отношение на лицата П. и И. като досъдебното производство е продължено да се води срещу неизвестен извършител.,а с постановление от 07.12.2010 г. производството е спряно ,тъй като не е бил открит извършителя.С постановление от 18.11.2022г. производството е възобновено и прекратено поради изтекла давност.От материалите по делото е видно ,че процедурата по Глава трета „а“ от ЗСВ е изчерпана като заявлението на ищеца за обезщетение по този ред е оставено без уважение и същият е насочен към предявяване на иск по чл.2б от ЗОДОВ ,което и същият е сторил в настоящето производство ,който иск предвид изчерпване на процедура по посочения ред се явява допустим.

Съобразно разпоредбата на чл.2б от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията. В конкретния случай производството е продължило повече от 12 години ,поради което и предвид ниската фактическа сложност на досъдебното производство във връзка с установяване на фактите този срок е извън разумния такъв .В хода на досъдебното производство са били предприети едва няколко процесуални действия веднага след образуването му като след спиране на производството няма данни да е предприето каквото и да било по отношение разкриване на дееца ,което последвало бездействие от страна на разследващите органи е продължило неразумно дълго и в крайна сметка е довело до прекратяване на производството поради изтичане на давността ,която ,както се установява ,е изтекла още на 18.04.2015г. ,а производството е прекратено 7 години по-късно.Цялостната и съвкупна преценка на гореизложеното сочи ,че правото на ищеца на разглеждане и решаване на делото в разумен срок е нарушено и държавата отговаря за вредите ,които първият е претърпял от това.Конкретните твърдяни и претендирани да бъдат репарирани неимуществени вреди от Т. са разочарование от дейността на разследващите органи ,фрустриране относно

липсата на наказание за лицето / лицата ,причинили му телесната повреда,изпитване на чувство за безпомощност ,недоверие в разследващите органи и усещане за липса на правова дължава. Тези вреди ,както се приема в практиката ,са обичайни и са налице във всеки един случай на наразумна продължителност на наказателното производство и в пряка причинно следствена връзка с него ,поради и което и както правилно се поддържа от ищеца ,не се нуждаят от пълно и главно доказане.

Изложеното налага извод за основателност на така предявения от Т. иск ,намиращ своето основание в разпоредбата на чл.26 от ЗОДОВ ,поради което същият е основателен и доказан до размер от 8 000 лв. ,който размер на обезщетение и настоящата инстанция намира за адекватна компенсация на претърпените от ищеца неимуществени вреди и до който искът следва да бъде уважен.

Поради съвпадане на настоящите изводи с тези на първоинстанционния съд решението ,в неговата обжалвана част следва като правилно да бъде потвърдено.

Въззиваемият Т. претендира присъждани на разноски за въззивната инстанция ,но няма данни да е сторил такава.

Ето защо , съдът ,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 448 / 17.12.2023г. ,постановено по гр.д. № 463/2023г. по описа на ОС – Пазарджик ,с което П. е осъдена на заплати на Д. Г. Т. на основание чл.26 от ЗОДОВ сумата 8 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на нарушаване на правото на разглеждане и решаване в разумен срок на ДП № 451/2010 г. по описа на РУП-В. и преписка с вх.№ 836/2010 г. по описа на РП - В., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 03.08.2023 г. - дата на подаване на исковата молба в съда, до окончателното плащане.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните с касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____